ARCHEBO – RAPPORT 2017J58

ARCHEOLOGIENOTA
HASSELT – OUDE KURINGERBAAN

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN, G. VERBEELEN
E. DIRIX, A. SYS, E. AUDENAERT
& K. BOUCKAERT

NOVEMBER 2017

Titel
Archeologienota zonder ingreep in de bodem. Hasselt – Oude Kuringerbaan

Auteur(s)
Jan Claesen, Ben Van Genechten, Giel Verbeelen, Evelien Dirix,
Annelien Sys, Evelien Audenaert En Kevin Bouckaert

Opdrachtgever
JC BUILDING bvba
Markt 47
3990 Peer

Projectnummer
2017J58

Plaats en datum
Kortenaken, 27 november 2017

Reeks en nummer
ARCHEBO rapport 2017J58
ISSN 2034-5615

© 2017 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1 Inleiding 4

1.1 Algemeen 4

1.2 Beschrijving onderzoeksopdracht 4

1.3 Doelstellingen 7

1.4 Randvoorwaarden 7

1.5 Onderzoeksvragen 7

2 Huidige & toekomstige situatie 8

2.1 Huidige situatie 8

2.2 Toekomstige situatie 10

3 Bureauonderzoek 14

3.1 Landschappelijke & bodemkundige situering 14

3.2 Archeologische en erfgoedkundige data 21

3.3 Historiek en cartografische bronnen 24

3.4 Archeologische verwachting 33

4 Resultaten bureauonderzoek 34

4.1 Algemeen 34

4.2 Beantwoording onderzoeksvragen 34

4.3 Samenvatting / assessment bureauonderzoek 35

4.4 Programma van maatregelen 37

5 Bibliografie 38

6 Figurenlijst 39

7 Plannenlijst 40

1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota bij een vergunningsaanvraag is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

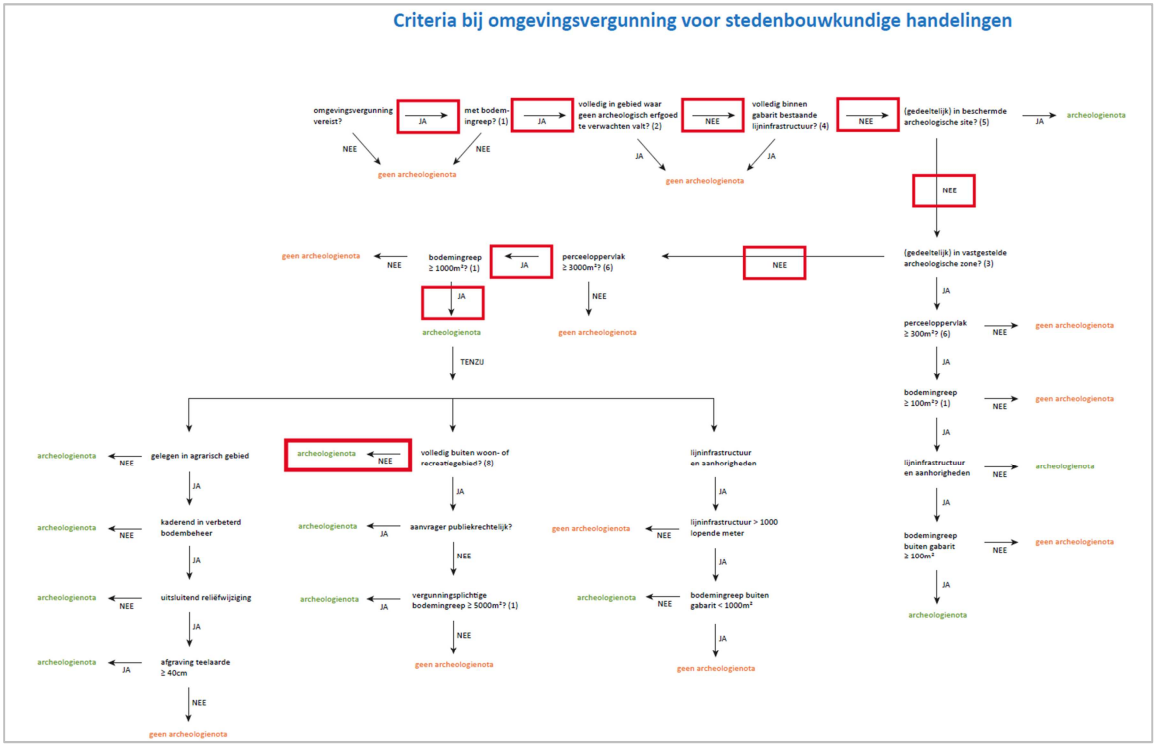

Figuur 1: Criteria bij stedenbouwkundige vergunning.

1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een project langs de Oude Kuringerbaan te Hasselt. De opdrachtgever plant hier de sloop van een gedeelte van de bestaande bebouwing. Op het terrein komt een nieuwbouw met zes woningen, zeven appartementen en een ondergrondse parkeergarage voor een 17tal parkeergarages. Daarnaast wordt er voorzien in een nieuwe groenzone, terrassen en ruimte voor fietsenstalling en containers. De toegang tot de ondergrondse parkeergarage en het nieuwbouwproject wordt gepland langs de Alverbergstraat. De woning en zijn directe omgeving langs de Oude Kuringerbaan blijft behouden.

De bodemingreep voor de aanleg van de ondergrondse parkeergarage gebeurt tot 3.71 m onder het maaiveld.

Aangezien de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning pas na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. Contactpersoon was Joyce Stijnen. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de geplande werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

Administratieve fiche			
Naam site:	Hasselt – Oude Kuringerbaan		
Onderzoek:	Archeologienota zonder ingreep in de bodem		
Ligging:	Provincie Limburg, Hasselt, Oude Kuringerbaan		
Kadaster:	Afdeling 7, sectie G, nr. 646x, 643a2, 643b2 en 643c2.		
Coördinaten:	A	X	217024.761
		Y	181074.559
	B	X	217089.158
		Y	181112.940
	C	X	217121.275
		Y	181094.151
	D	X	217057.682
		Y	180983.826
Opdrachtgever:	JC BUILDING bvba Markt 47 3990 Peer		
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba		
Projectcode bureauonderzoek:	2017J58		
Projectleiding:	Jan Claesen		
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014		
Bewaarplaats archief:	ARCHEBO bvba (tijdelijk)		
Grootte projectgebied:	Ca. 6.325 m²		
Uitvoeringsperiode:	7 – 27 november 2017		
Reden van de ingreep	Sloop van een gedeelte van de bestaande bebouwing en de bouw van appartementen, woningen en een ondergrondse parking.		
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.		
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring …		

De onderstaande GRB-kadasterkaart en de Orthofoto tonen het onderzoeksgebied op de meest recente stadskaarten en luchtfoto's.

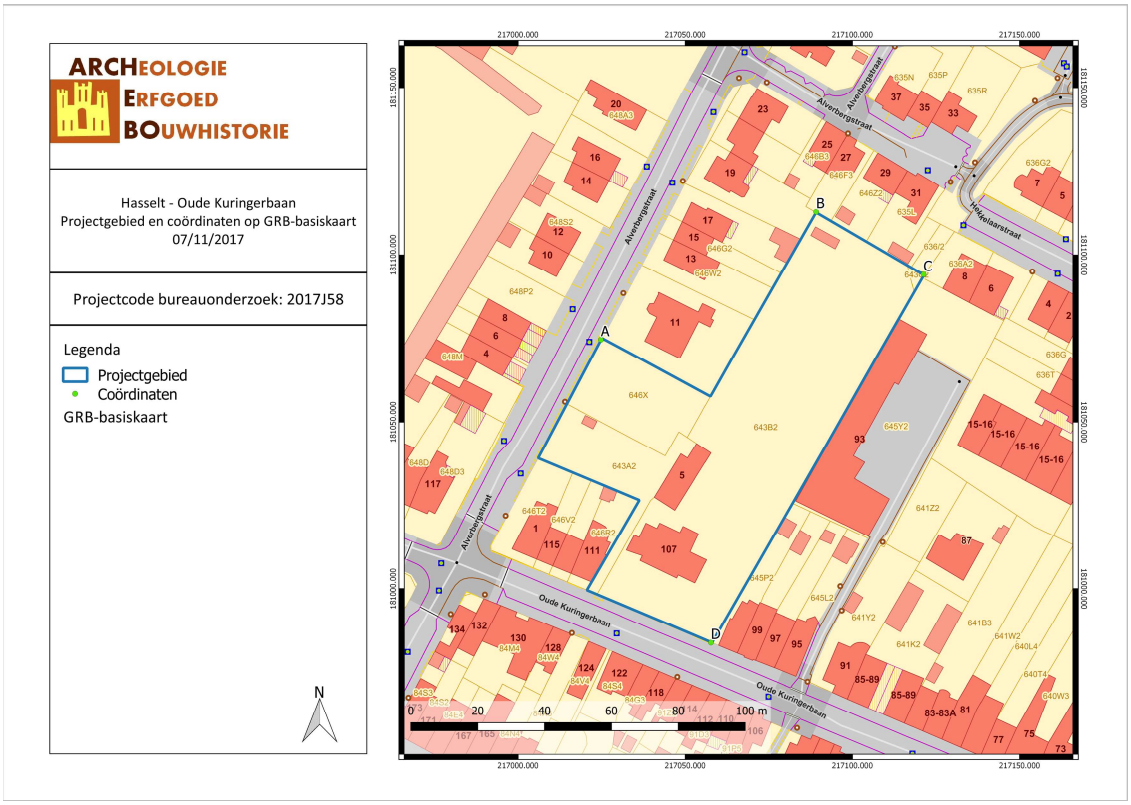

HAOU/17/11/07/1 - Digitale aanmaak

Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2017).

HAOU/17/11/07/2 - Digitale aanmaak

Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017).

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het onderzoeksgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Deze archeologienota dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed om nadien bij de aanvraag gevoegd te worden.

1.4 RANDVOORWAARDEN

Archeologisch bodemonderzoek kan pas uitgevoerd worden na de sloop van de bestaande gebouwen en de kapping van de aanwezige bomen.

Het slopen van bebouwing mag enkel gebeuren tot op het maaiveld. Als er kelders of fundamenten verwijderd moeten worden of uitgegraven, moet dit onder begeleiding van een erkende archeoloog.

Het terrein is voor een deel bebost. Na het verkrijgen van een kapvergunning mogen de bomen maar gerooid worden tot op het maaiveld. Stronken mogen pas verwijderd worden als alle archeologische onderzoeken zijn uitgevoerd of in functie ervan. Het verwijderen van de stronken kan leiden tot een verstoring aan het archeologisch archief, wat vermeden moet worden.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

Tijdens het bureauonderzoek dienen op zijn minst onderstaande vragen beantwoord te worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*
2. *Welke info is er nog te vinden over voormalige constructies op het terrein?*
3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het onderzoeksgebied verwacht worden op basis van een analyse van historisch kaart- en bronnenmateriaal?*
4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied ligt aan de Oude Kuringerbaan en de Alverbergstraat in Hasselt, gelegen in de provincie Limburg. Het gebied omvat meerdere percelen, waarvan enkele bebouwd zijn. De voornaamste bebouwing bevindt zich langs de Oude Kuringerbaan. Hierachter ligt een tuinzone met enkele bijgebouwen. Volgens het gewestplan bevindt het projectgebied zich voor het grootste gedeelte in een woonzone. Een klein stuk in het noorden van het projectgebied maakt deel uit van een woonuitbreidingszone.

Figuur 4: Het projectgebied gezien vanaf de Oude Kuringerbaan. Het huis centraal op de foto blijft behouden (Google Street view, 2017).

Figuur 5: Het projectgebied gezien vanaf de Alverbergstraat (Google Street view, 2017).

Figuur 6: De toegang tot het projectgebied vanaf de Alverbergstraat (Google Street view, 2017).

HAOU/17/11/07/3 - Digitale aanmaak

Figuur 7: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017).

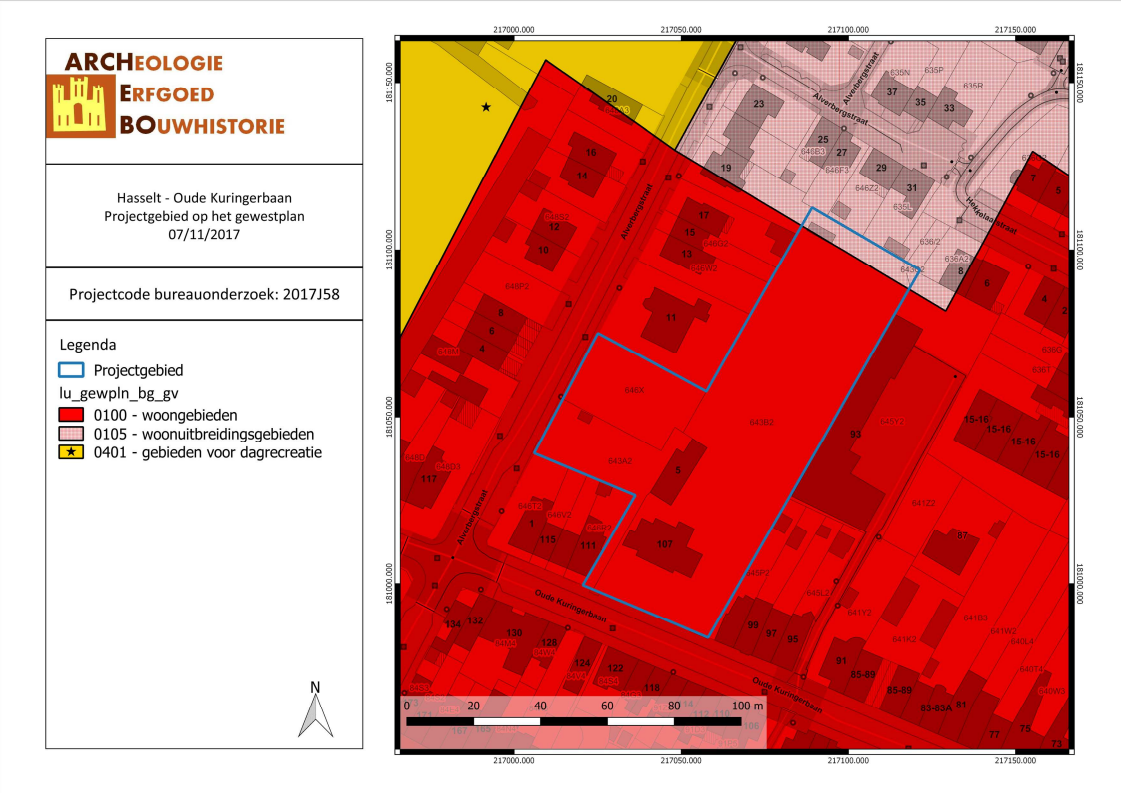

HAOU/17/11/07/4 - Digitale aanmaak

Figuur 8: Situering van het projectgebied op het gewestplan (Geopunt, 2017).

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De opdrachtgever plant de sloop van een gedeelte van de bestaande bebouwing. Op het terrein komt een nieuwbouw met zes woningen, zeven appartementen en een ondergrondse parkeergarage met 17 parkeerplaatsen. Daarnaast wordt er voorzien in een nieuwe groenzone, een terraszone en ruimte voor fietsenstalling en containers. De toegang tot de ondergrondse parkeergarage en het nieuwbouwproject wordt gepland langs de Alverbergstraat. De bodemingreep voor de aanleg van de parkeergarage bedraagt ongeveer 3.71 m onder het maaiveld. De woning en zijn directe omgeving langs de Oude Kuringerbaan blijft behouden.

De volgende kaarten tonen de geplande werken.

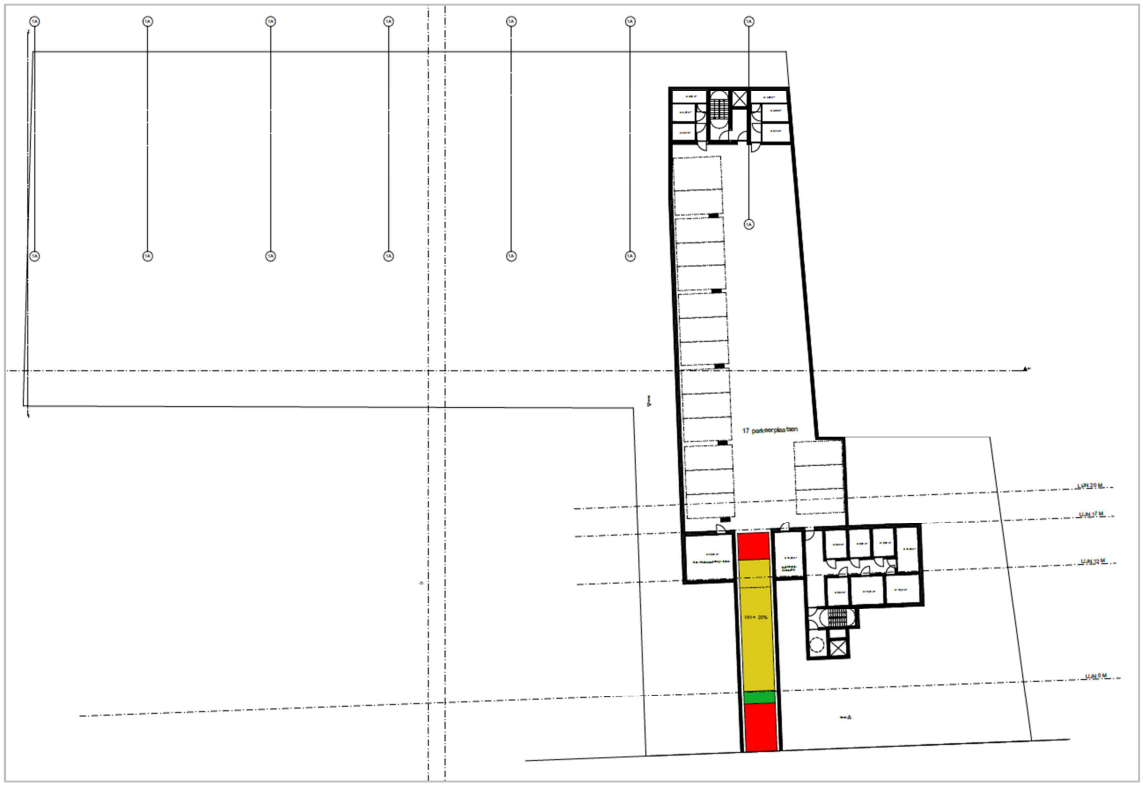

Figuur 9: Locatie van de geplande ondergrondse parkeergarage (a2o, 2017).

Figuur 10: Plannen gelijkvloers (a2o, 2017).

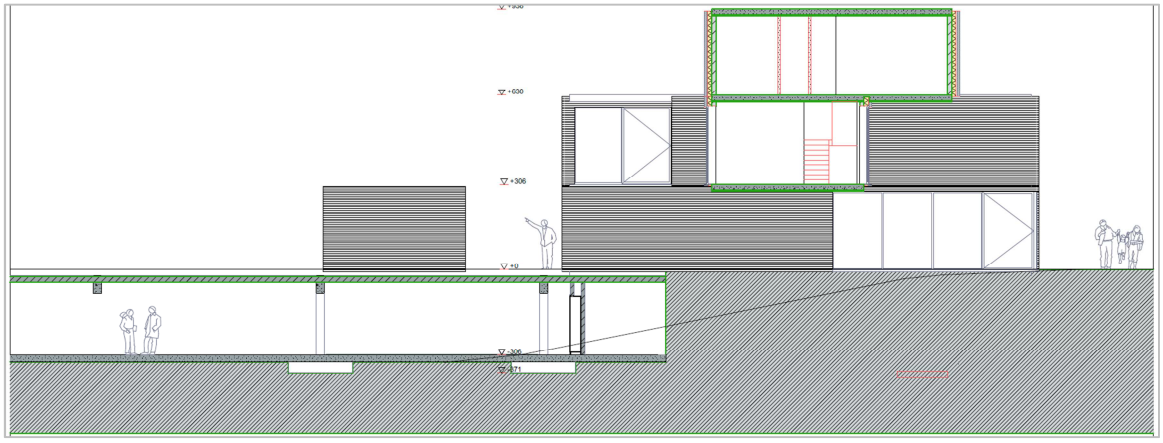

Figuur 11: Dwarsdoorsnede (a2o, 2017).

Figuur 12: Toekomstplan (a2o, 2017).

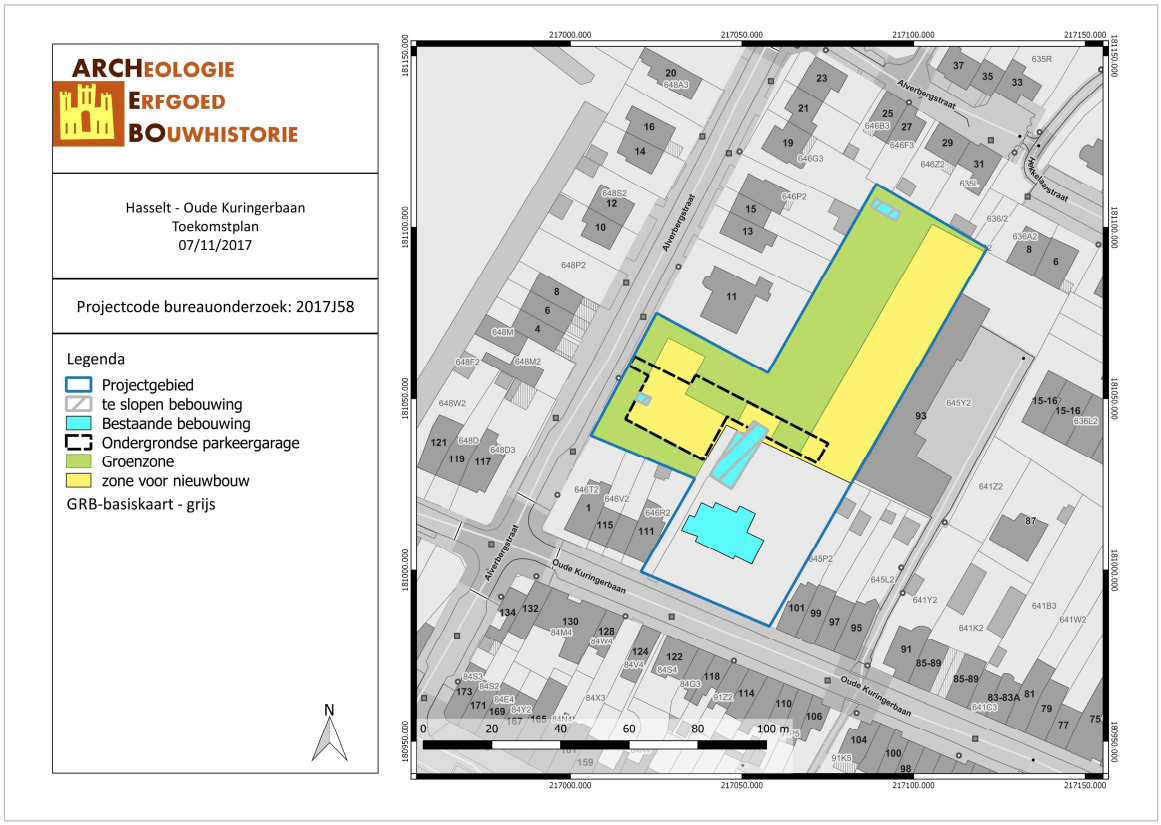

HAOU/17/11/07/5 - Digitale aanmaak

Figuur 13: Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017).

3 BUREAUONDERZOEK

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare kaarten van het plangebied, te weten de bodemkaart, geologische kaarten, bodemerosiekaart, bodemgebruikskaart en relevante historische kaarten. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) werd gebruikt als uitgangspunt voor de bestudering van archeologische waarden in de omgeving van het plangebied.

De gebruikte kaarten werden in gegeorefereerde vorm (Belge Lambert 1972) gebruikt in het programma QGIS. In dit programma werden de genoemde kaarten als lagen toegevoegd teneinde er de huidige en toekomstige situatie op te kunnen weergeven. Het plangebied werd bovendien op alle kaarten geplot om de oriëntatie op de kaarten te vergemakkelijken.

3.1 LANDSCHAPPELIJKE & BODEMKUNDIGE SITUERING

3.1.1 Topografische situering

Het projectgebied ligt aan de Oude Kuringerbaan en de Alverbergstraat in Hasselt, provincie Limburg. Het projectgebied ligt op ongeveer 900 meter ten westen van het historisch stadscentrum van Hasselt.

Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het gebied tussen ongeveer 37.2 en 38 meter boven de zeespiegel. Kadastraal gezien ligt het onderzoeksgebied in afdeling 7, Sectie G, nr. 646x, 643a2, 643b2 en 643c2.

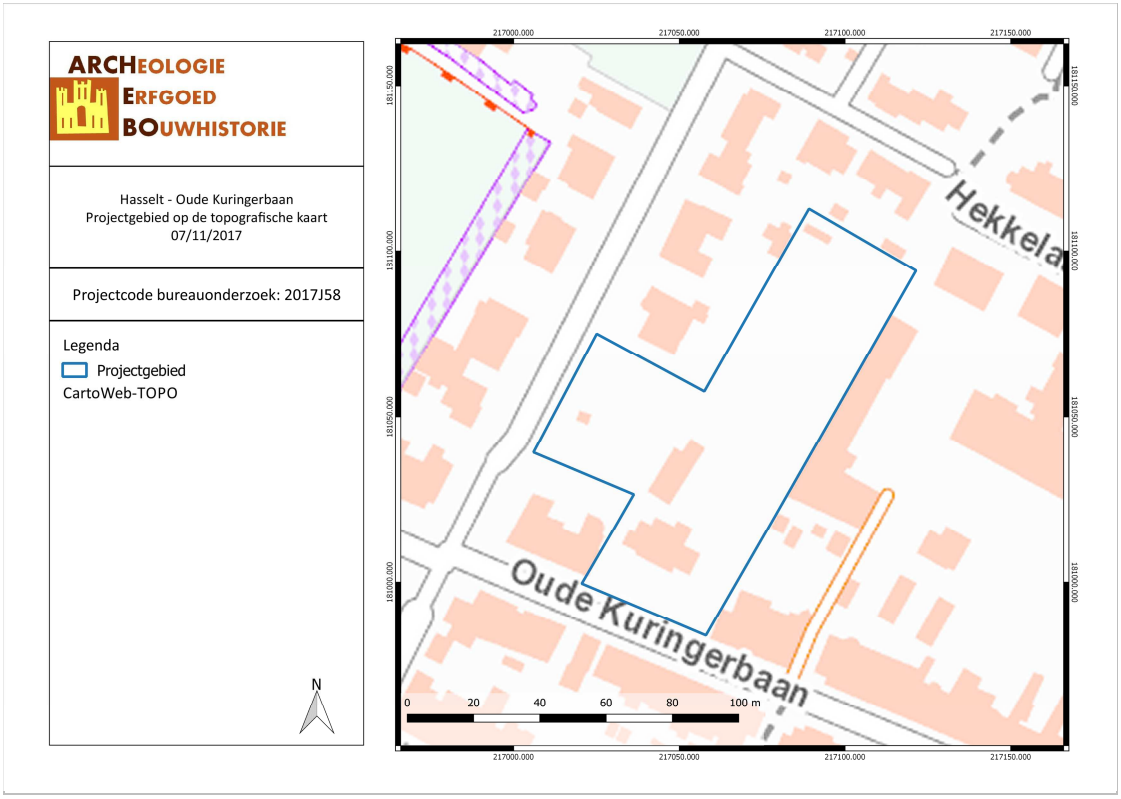

HAOU/17/11/07/6 - Digitale aanmaak

Figuur 14: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2017).

HAOU/17/11/07/7 - Digitale aanmaak

Figuur 15: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2017).

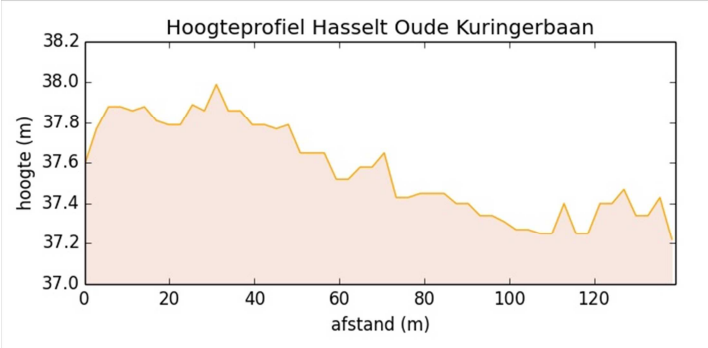

Figuur 16: Hoogteprofiel doorheen het onderzoeksgebied in ZW-NO richting (Geopunt, 2017).

3.1.2 Geologie & landschap

3.1.2.1 Fysisch geografisch

Het projectgebied is volgens de Traditionele Landschappenkaart gekarteerd als ‘stedelijke gebieden en havengebieden’. Ten noorden van Hasselt situeert zich de Demervallei. Dit is duidelijk te zien op het Digitaal Hoogtemodel doordat het plangebied op een zwakke noordelijke helling, richting de Demer ligt. Ten zuiden van de Demervallei ligt vochtig Haspengouw.

Het projectgebied zelf ligt op enkele tientallen meters van de Bremstraatbeek en de Krutsenbeek. Deze beken zijn enkele uitlopers van de Demer die zich op ongeveer 800 meter ten noorden van het projectgebied stroomt.

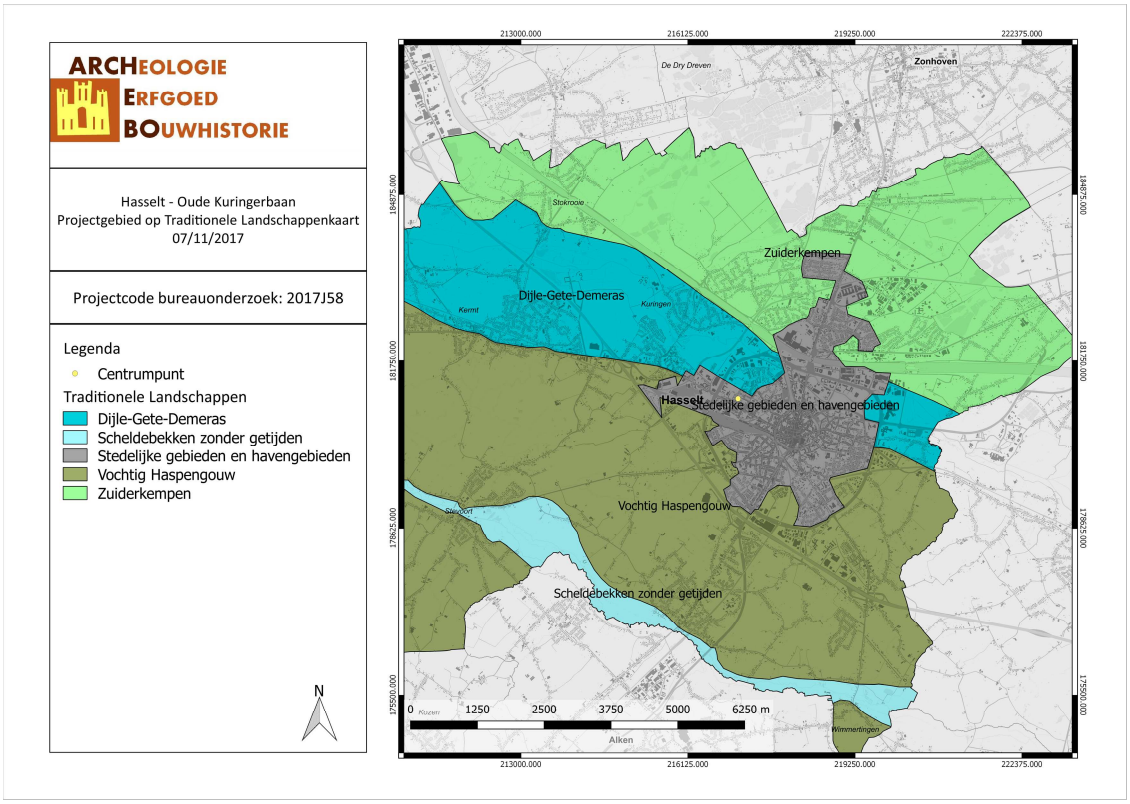

HAOU/17/11/07/8 - Digitale aanmaak

Figuur 17: Het projectgebied aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2017).

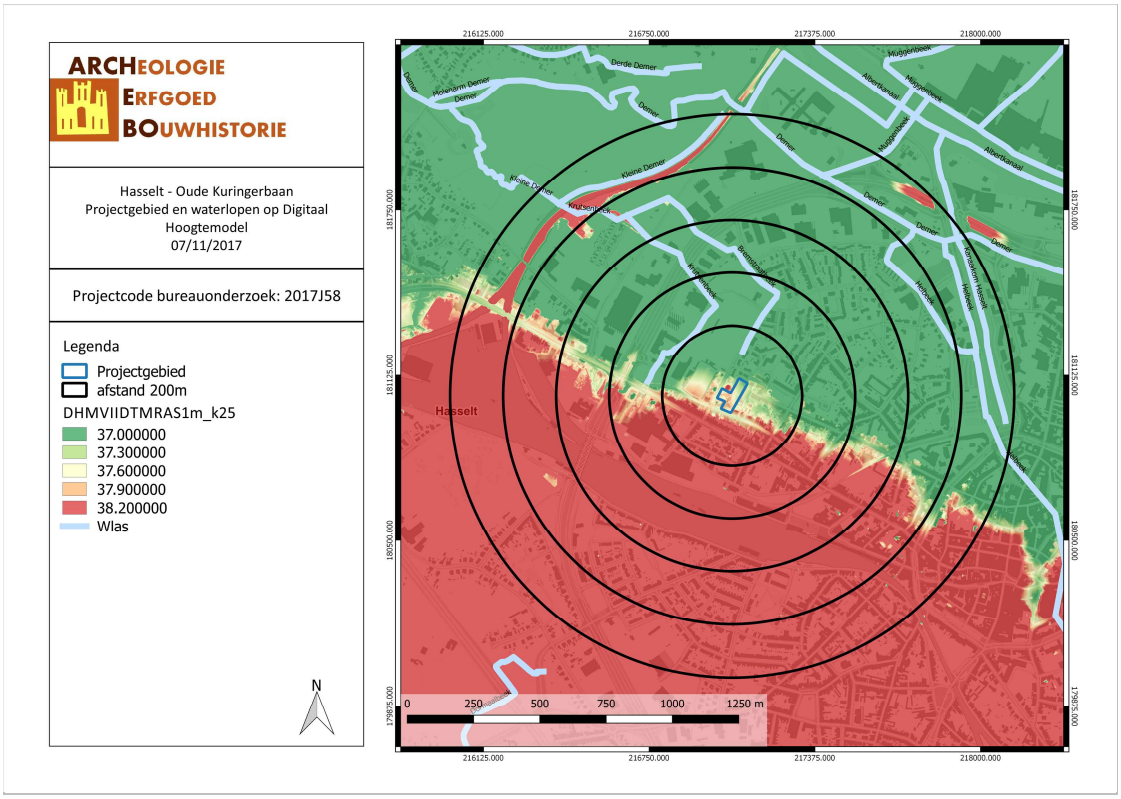

HAOU/17/11/07/9 - Digitale aanmaak

Figuur 18: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de waterlopen in de buurt van het projectgebied (Geopunt, 2017).

3.1.2.2 Paleogeen & neogeen (Tertiair)

Op basis van de Databank Ondergrond Vlaanderen bevindt het onderzoeksgebied zich binnen de Formatie van Eigenbilzen. Het plangebied bevindt zich eveneens in de nabijheid van de Formatie van Boom. De afzettingen van Bilzen vormen samen met de afzettingen van Eigenbilzen en de Boomse Klei de afzettingen van Rupel. Deze worden gezien als een groep (de Rupel Groep). Ze dateert uit het Onder Oligoceen. Ze bestaat uit een grijsgroen kleiig fijn zand met een beetje glimmers en weinig of geen fossielen in tegenstelling tot de bovenliggende zanden. De ritmische afwisseling tussen zand en klei is zeer karakteristiek voor de formatie. De overgang naar het onderliggende klei van Boom is moeilijk vast te stellen.[1]

HAOU/17/11/07/10 - Digitale aanmaak

Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2017).

3.1.2.3 Quartair

Volgens de Quartairgeologische kaart (1/200.000) bevindt het onderzoeksgebied zich volledig binnen type 3. In type 3 bestaat de Quartaire bodem uit eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen). Dit zijn zand tot zandleembodems in het noordelijk en centrale gedeelte van Vlaanderen. In het zuidelijk gedeelte van Vlaanderen bestaat deze bodem uit silt (loess). Deze bodem wordt mogelijks gevolgd door hellingsafzettingen van het Quartair. De onderste laag bestaat uit (**F***LPw)* fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen).[2]

---

[1] DE GEYTER G. (ed.), *Toelichting bij de tertiairgeologische kaart, kaartblad 37, Tongeren,* Leuven, 2001.

[2] GULLENTOPS F., PAULISSEN E. en VANDENBERGHE N., *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart, kaartblad 17 Mol,* Leuven, 2006.

HAOU/17/11/07/11 - Digitale aanmaak

Figuur 20: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2017).

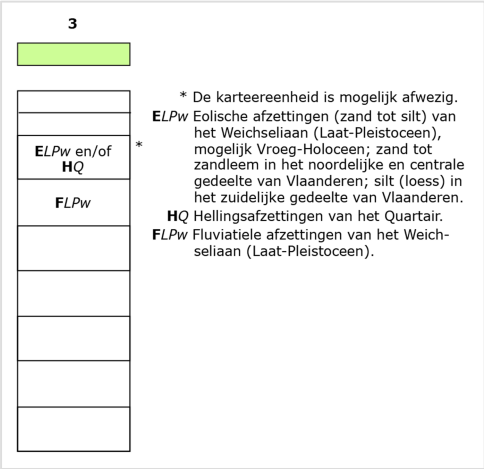

Figuur 21: Uitleg van het type volgens de Quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2017).

Volgens de Quartairgeologische kaart (1/50.000) bestaan ondergrondse afzettingen van het projectgebied uit bedekt alluvium. Dit zijn oude alluviale afzetting gelegen onder het eolische dekpakket. Hierboven bevindt zich lemig zand. Een dunne afwisseling van dunne laagjes zand uit de Formatie van Wildert en Brabants Leem.

HAOU/17/11/07/12 - Digitale aanmaak

Figuur 22: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2017).

3.1.2.4 Bodem, bodemkundig booronderzoek, erosie & bodemgebruik

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen ligt het onderzoeksgebied in gebied dat gekarteerd staat als OB of onder bebouwing. In de nabije omgeving komt wel nog een bodem Scm(b) voor.

Scm(b): een droge lemig-zandgrond met diepe antropogene humus A horizont met een bruinachtige bovengrond. Het is een droge plaggenbodem. De bovenlaag bestaat uit een humeuze horizont van tenminste 60 cm dikte, met bruinachtige (10 Y R 3-4/2) kleur. De actuele Api (ca. 30 cm) is donkerder (grijzer) dan de onderliggende Ap2. Deze rust op een begraven profiel dat kan bestaan uit een podzol, een grijsbruine podzolachtige bodem of een niet gedifferentieerd profiel (afzetting van gesolifluueerd materiaal). Gleyverschijnselen beginnen tussen 40 en 125 cm; ze ontbreken in bodems waar de ondergrond gevormd wordt door een diffuse podzol.

De potentiële bodemerosiekaart toont de schatting van de gemiddelde jaarlijkse bodemerosie door water en bewerking per perceel. Het projectgebied is hier niet gekarteerd.

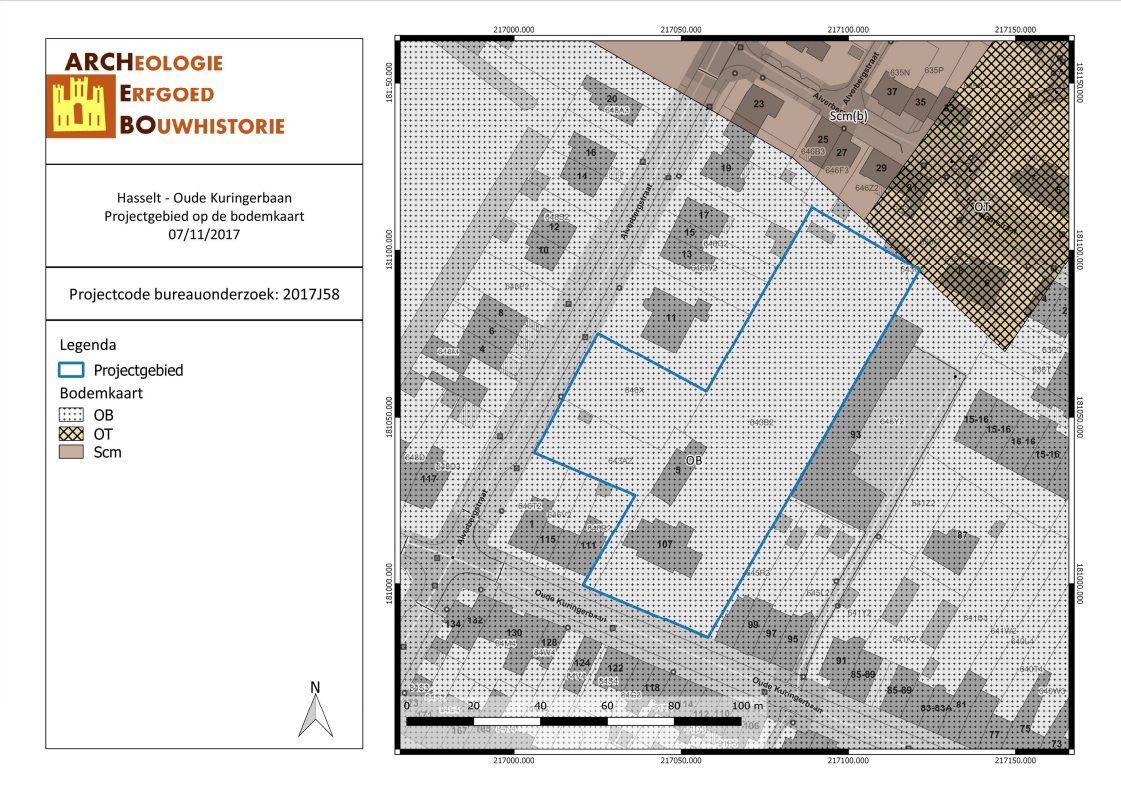

HAOU/17/11/07/13 - Digitale aanmaak

Figuur 23: Situering van het projectgebied op de Bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2017).

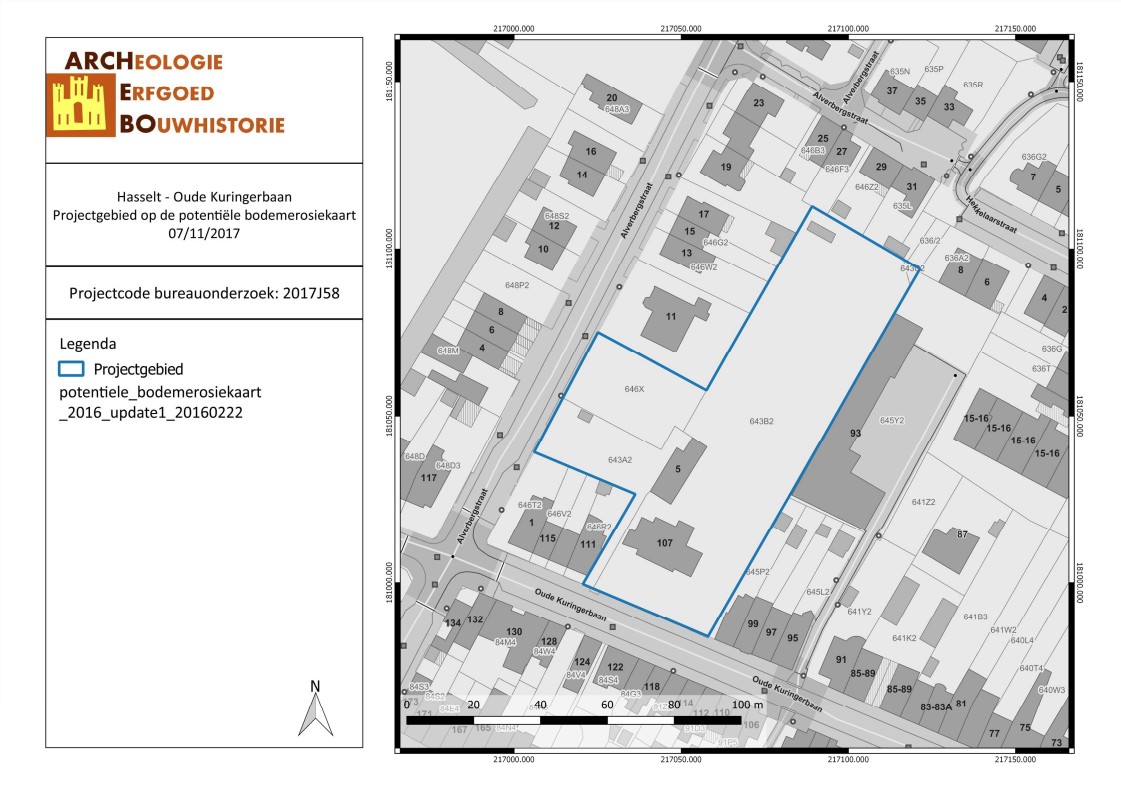

HAOU/17/11/07/14 - Digitale aanmaak

Figuur 24: Situering van het projectgebied op de Potentiële Bodemerosiekaart (Geopunt, 2017).

Op de bodemgebruikskaart is het projectgebied voor een deel gekarteerd als ‘andere bebouwing’.

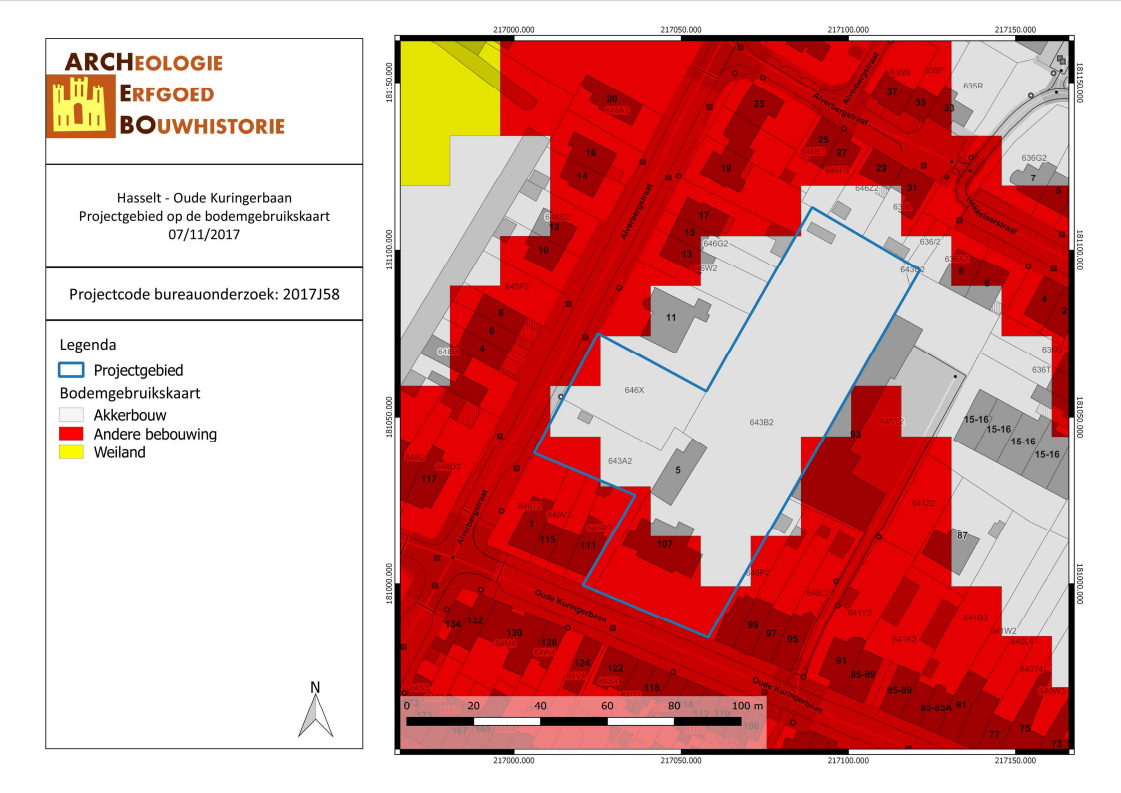

HAOU/17/11/07/15 - Digitale aanmaak

Figuur 25: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de Bodemgebruikskaart (Geopunt, 2017).

3.2 ARCHEOLOGISCHE EN ERFGOEDKUNDIGE DATA

3.2.1 Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

Op het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens bekend. Ook in de nabije omgeving toont de CAI geen merkwaardige vondsten. De dichtstbijzijnde melding ligt op circa 800 meter van het projectgebied. Het betreft hier vondst met nummer 164143 en deze duidt op een 18de-eeuwse molen.

Hasselt kreeg zijn stadsomwalling in de 13de eeuw. Deze was voorzien van verschillende torens en vier poorten, waarvan de Kuringerpoort of Diestsepoort (207117) er één van was. Het projectgebied bevindt zich op ongeveer 800 meter ten noordwesten van deze laat-middeleeuwse stadsomwalling. Ze staat op de CAI-kaart aangeduid met nummer 207116. Hier vlak bij trof men een ijzerzandstenen muur aan (212916). De stadsomwalling van Hasselt kende verschillende bouwfases. Al in het midden van de 15de eeuw sloopte men delen van de muur en werden grachten gedempt. Hierna volgde een fase van wederopbouw, hoewel nieuwe politieke en militaire conflicten opnieuw voor sloopwerken zorgden. Na 1820 besliste het stadsbestuur om de wallen te verkopen. Uiteindelijk werden deze tussen 1846 en 1850 ontmanteld.[3]

De oudste vondst betreft lithisch materiaal op ongeveer één kilometer ten zuidwesten van het projectgebied.

[3] AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Historische stadskern van Hasselt', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017.

Volgende tabel geeft een overzicht van de CAI-melding die in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied gesitueerd zijn:

CAI-Locatie	Beschrijving	Datering
700123	Holliday Inn – losse vondst	16de eeuw
212916	Diesterstraat - muur	18de eeuw
164143	Stenen windmolen - molen	18de eeuw
212541	Veldstraat – Boekstraat – lithisch materiaal	Mesolithicum
207116	Middeleeuwse stadsomwalling	Late Middeleeuwen
207117	Kuringerpoort of Diestse Poort - stadspoort	Late Middeleeuwen
151672	Dokter Willemshuis - huis	17de eeuw

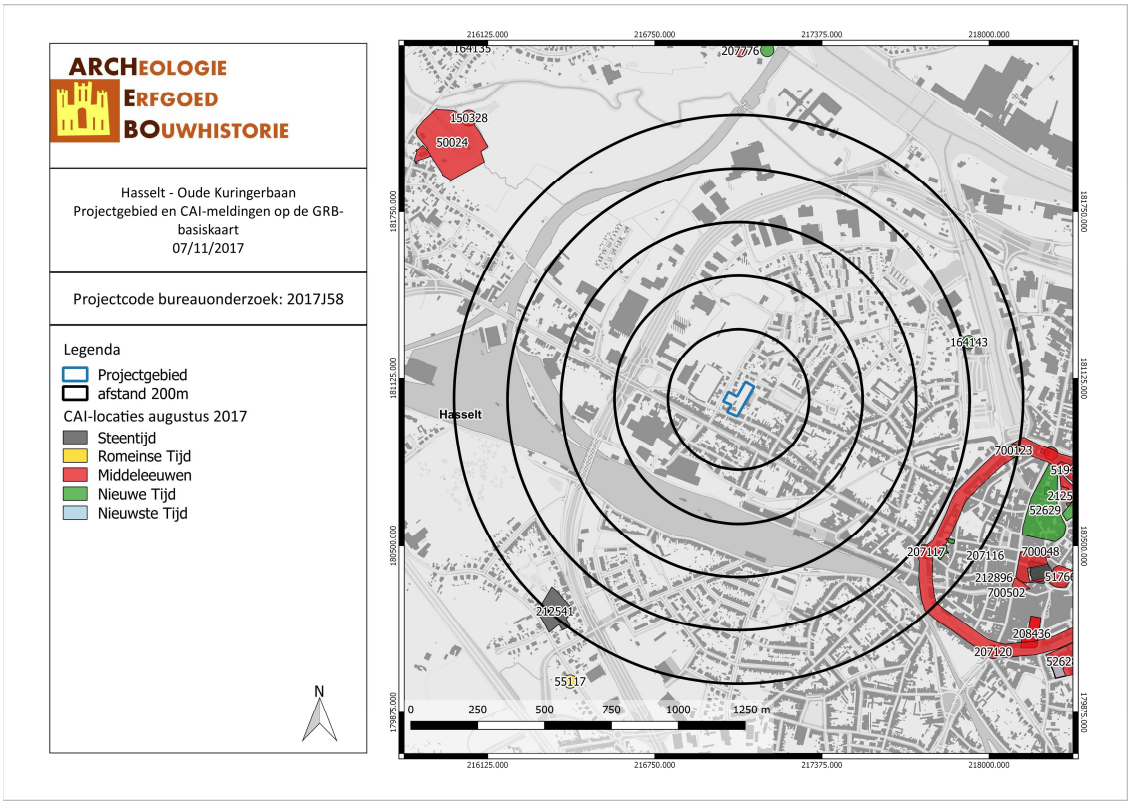

HAOU/17/11/07/16 - Digitale aanmaak

Figuur 26: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2017).

3.2.2 Inventaris Onroerend Erfgoed (IOE)

De Inventaris van het onroerend erfgoed biedt een overzicht van waardevol erfgoed in Vlaanderen. Zowel bouwkundig, archeologisch, landschappelijk als varend erfgoed zijn opgenomen in deze databank, goed voor meer dan 83.000 erfgoedobjecten in totaal. Op basis van diverse zoekcriteria kan er heel

gericht naar de verschillende erfgoedobjecten gezocht worden. Erfgoedobjecten kunnen vastgesteld en/of beschermd zijn.[4]

Figuur 27: Het neoclassicistisch herenhuis langs de Oude Kuringerbaan staat geïnventariseerd als bouwkundig relict (IOE, 2017).

Op het projectgebied zelf staat de woning langs de Oude Kuringerbaan aangeduid als een bouwkundig relict. Het gebouw staat ook beter bekend als Villa Cornu. Dit was een buitenverblijf van een Gentse familie en later de directeurswoning van de *Société d'Electricité du Limbourg*. Het betreft hier een alleenstaand herenhuis in neoclassicistische stijl uit de tweede helft van de 19de eeuw. De woning is een breedhuis van het dubbelhuistype met drie traveeën en twee bouwlagen onder een schilddak. Langs de rechtergevel bevindt zich een lager bijgebouw met twee traveeën en bouwlagen onder een plat dak. In 1988 onderging het gebouw verbouwingen naar ontwerp van architect Didier Gielen.[5]

Binnen het huidige project wordt deze woning en de directe tuin er rondom behouden. De achterliggende bijgebouwen worden wel gesloopt.

In de omgeving van het projectgebied bevinden zich nog verschillende andere bouwkundig relicten en enkele beschermde monumenten. Op ongeveer 800 meter ten zuidoosten van het projectgebied ligt de vastgestelde archeologische zone van het historisch stadscentrum van Hasselt.

---

[4] AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Inventaris Onroerend Erfgoed', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017.

[5] AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Neoclassicistisch herenhuis', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017; 'Villa Cornu', op: www.hasel.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017.

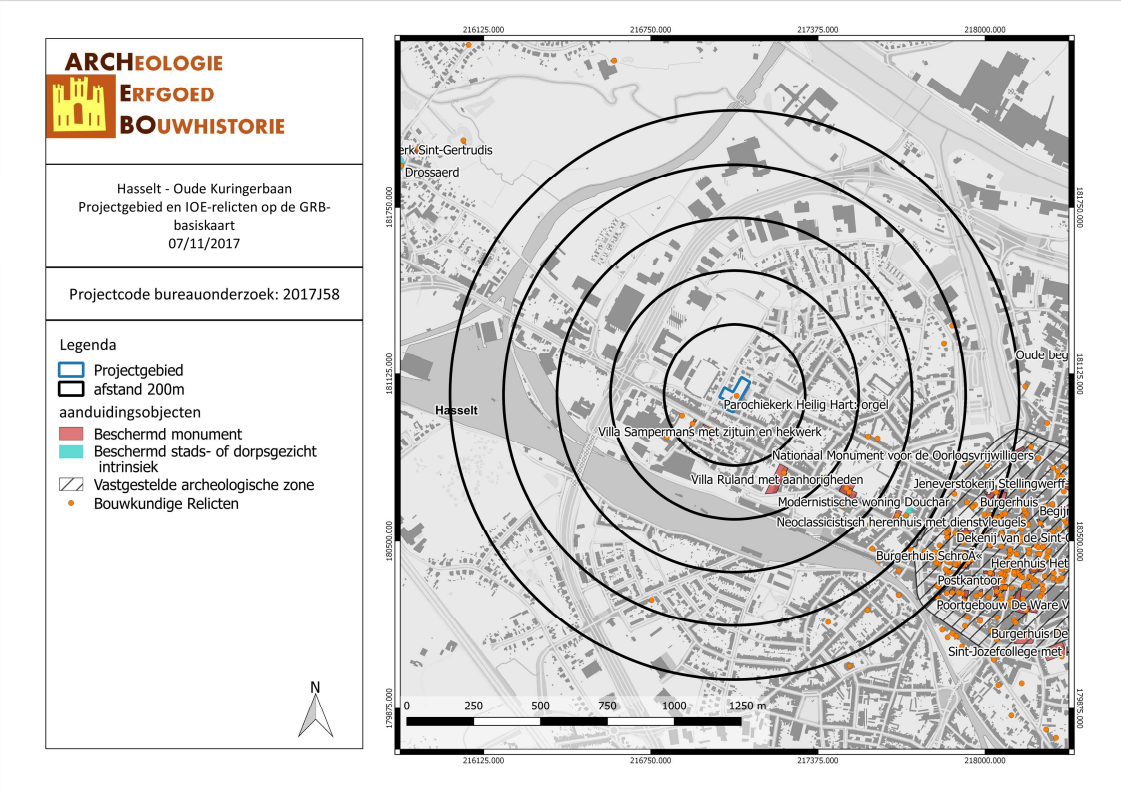

HAOU/17/11/07/17 - Digitale aanmaak

Figuur 28: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de IOE-relicten (IOE, 2017).

3.3 HISTORIEK EN CARTOGRAFISCHE BRONNEN

3.3.1 Onderzoek historische bronnen

Hasselt = *Hasselth – hasel – hazelaar*

De eerste vermelding van Hasselt dateert uit de 12de eeuw, hoewel er al eerder bewoning aanwezig was. De oudste kern van Hasselt ligt op de westelijke oever van de Helbeek/Hellebeek en hier werden verspreid enkele vondsten uit de Romeinse periode aangetroffen, maar er zijn ook aanwijzingen van Neolitische en Merovingische vondsten.

Circa 1000 werd de nederzetting het centrum van het graafschap Loon. In 1232 kreeg Hasselt de vrijheidsbrief met Luikse stadsrechten: rond 1296 wordt Hasselt *oppidum* genoemd. Op het kruispunt van de wegen die de Kempen met Haspengouw en Luik verbindt en de baan die Hasselt met Maastricht verbindt, werd in de 13de eeuw een nieuwe marktplaats gecreëerd. Rond de kerk en op de linkeroever van de Helbeek ontstonden verschillende straat- en pleinmarkten. Het rechthoekig stratenpatroon dat vandaag nog steeds zichtbaar is, dateert uit deze periode. Ook de stadswallen dateren uit de 13de eeuw. Deze verdwijnen uiteindelijk in de 19de eeuw.

Het economische leven tussen de 14de en de 16de eeuw werd beheerst door de lakennijverheid. In de 15de eeuw raakte de stad betrokken bij de Luikse burgeroorlogen tussen de Bourgondisch gezinde partij en de Frans gezinde groep. In 1468 nam Karel de Stoute de stad in en in 1482 deed Willem van der Marck hetzelfde. In de tweede helft van de 16de eeuw werd de stad nogmaals bezet door Hollandse troepen.

Vanaf de 16de eeuw legde de stad Hasselt zich toe op de bierbrouwerij. Hasselt werd in de 19de eeuw vooral bekend voor de jeneverindustrie. Vanaf de eerste helft van de 19de eeuw barstte Hasselt uit zijn

voegen en startte de verstedelijking buiten de voormalige stadsmuren. Deze nam vooral de vorm aan van lintbebouwing langs de vier belangrijkste invalswegen. Na de Tweede Wereldoorlog kende de stad nog een sterkere expansie. Oorzaak van deze uitbreidingen is de vestiging van administratie en scholen in de provinciehoofdstad, en de economische ontsluiting van de streek door de steenkoolontginning.[6]

3.3.2 Historische situatie aan de hand van cartografische bronnen

Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Dit om na te gaan of er bebouwing is geweest op het terrein in historische tijden, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16de eeuw of later voorhanden zijn.

Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijkere bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kaarten. Mogelijk eerder aanwezige middeleeuwse structuren waren misschien reeds verdwenen.

De kaart van de Franse ingenieurs-geografen, ook wel ***Villaretkaart*** (1745-1748) genoemd, bestrijkt grote delen van het huidige Belgische grondgebied en vertelt ons hoe het landschap erbij lag in het midden van de 18de eeuw. Na de slag bij Fontenoy (1745) kregen de Fransen voor enkele jaren de controle over onze gebieden. Het is in die militaire context dat de meer dan 80 kaartbladen ontstonden.[7]

Op de Villaretkaart is de Oude Kuringerbaan al duidelijk te zien. Op het projectgebied zelf in de omgeving is geen bebouwing te zien. Wel lijkt er een weg of pad langs de westzijde van het terrein te lopen. Vanwege eventuele fouten in het georefereren is het niet met zekerheid te zeggen of het projectgebied exact op deze locatie lag.

---

[6] AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Hasselt', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017; AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Historische stadskern van Hasselt', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017.

[7] KU LEUVEN, 'Kaart van de Franse ingenieurs-geografen (1746-1748)', op: https://bib.kuleuven.be/ub/nieuws/2015/kaart-van-jean-villaret-1745-1748-digitaal-beschikbaar-via-limo, laatst geraadpleegd op 7 juni 2017.

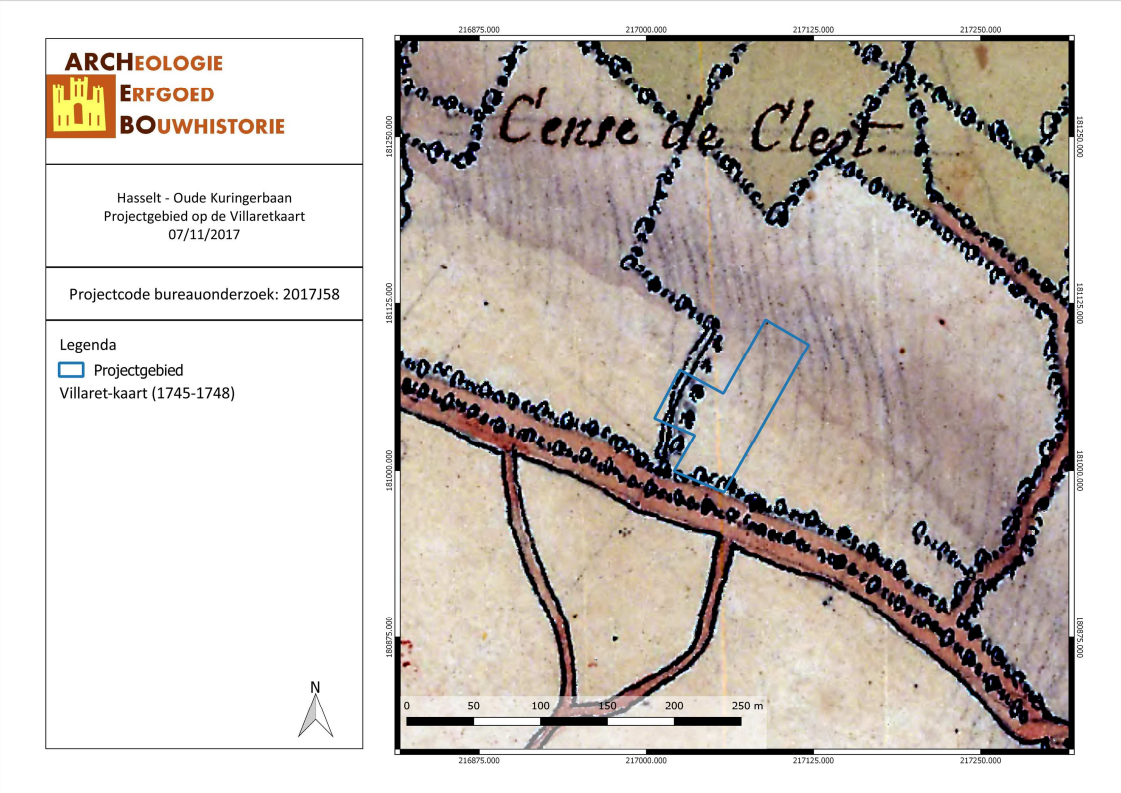

HAOU/17/11/07/18 - Digitale aanmaak

Figuur 29: Detail uit de Villaret-kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (Geopunt, 2017).

De Ferrariskaarten zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Ze zijn opgemaakt tussen 1771 en 1778 onder leiding van veldmaarschalk Joseph de Ferraris. Het is de eerste systematische kartering van het Belgische grondgebied, hoewel soms lokale verschuivingen mogelijk zijn.

De Ferrariskaart duidt het projectgebied aan als akkerland. Er is geen bebouwing aanwezig. De westelijke weg die de Villaretkaart toonde is hier niet meer te zien.

HAOU/17/11/07/19 - Digitale aanmaak

Figuur 30: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2017).

De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering van de wet van 10 april 1841. De wetgever wilde in 1841 ondubbelzinnig aanduiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. Bedoeling was dus een inventarisatie te maken van alle 'openbare' wegen en 'private wegen met openbare erfdienstbaarheid'. De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Voetwegen zijn smalle wegen (soms maar 1 meter breed) en de bedding behoort gewoonlijk toe aan de aangelanden. In de periode 1843-1845 werden voor alle gemeenten leggers, openbare registers, van de buurtwegen opgemaakt. Deze zijn de geschiedenis ingegaan als Atlassen der Buurtwegen. Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.[8]

De Atlas der Buurtwegen toont voor het projectgebied zelf geen wijzigingen. Net ten zuiden van de Oude Kuringerbaan was ten tijde van de opmaak van de Atlas der Buurtwegen wel al de Kuringersteenweg aangelegd.

[8] GEOPUNT VLAANDEREN, 'Atlas der Buurtwegen', op: www.geopunt.be, laatst geraadpleegd op 28 maart 2017.

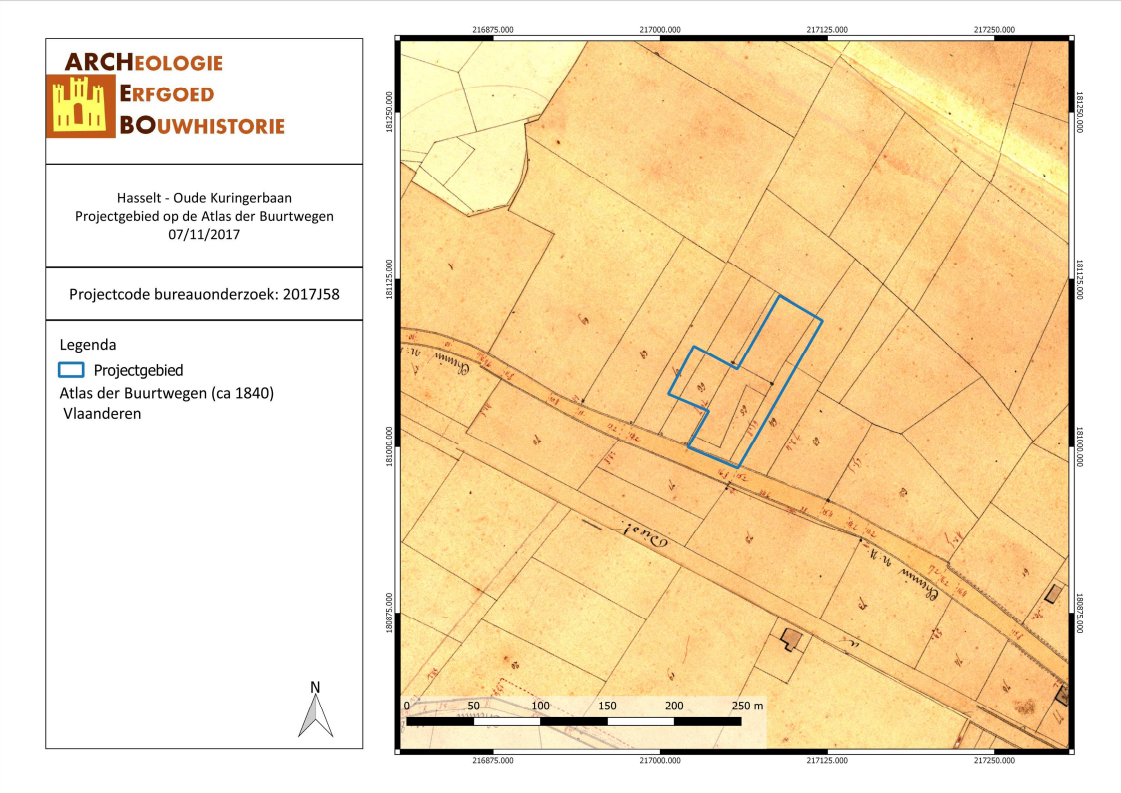

HAOU/17/11/07/20 - Digitale aanmaak

Figuur 31: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2017).

Het projectgebied is niet gekarteerd op de Popp-kaart.

De kaarten Vandermaelen of Vandermaelenkaarten zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). De Belgische overheid zag voor zichzelf geen taak weggelegd om de kadastergegevens in plannen om te zetten, maar hoopte dat anderen deze taak op zich zouden nemen. In 1836 kreeg Vandermaelen toelating om de kadastergegevens te gebruiken en in kaart te brengen. Dit resulteerde in de topografische kaart 'Carte topographique de la Belgique', gemaakt tussen 1846 en 1854 op 250 folio's op schaal 1/20.000. Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de Ferrariskaarten uit de periode 1771-1778.[9]

De Vandermaelenkaart toont geen meldenswaardige veranderingen ten opzichte van de Atlas der Buurtwegen.

[9] WIKIPEDIA, 'Vandermaelenkaart', op: www.wikipedia.be, laatst geraadpleegd op 28 maart 2017.

HAOU/17/11/07/21 - Digitale aanmaak

Figuur 32: Situering van het onderzoeksgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2017).

De topografische kaart van 1873 toont dat het projectgebied bebouwd is. Het gaat hier om het neoclassicistisch huis dat vandaag nog steeds te zien is in het straatbeeld. De situatie blijft ongewijzigd tot na de Eerste Wereldoorlog. De topografische kaart van 1939 toont hoe de percelen in de omgeving van het projectgebied steeds meer verkaveld raken en de bebouwing toeneemt. Op het projectgebied zelf verschijnen enkele bijgebouwen. Op dit moment krijgt het projectgebied zijn huidige toestand. Volgende topografische kaarten tonen vooral hoe de omgeving meer en meer bebouwing kreeg.

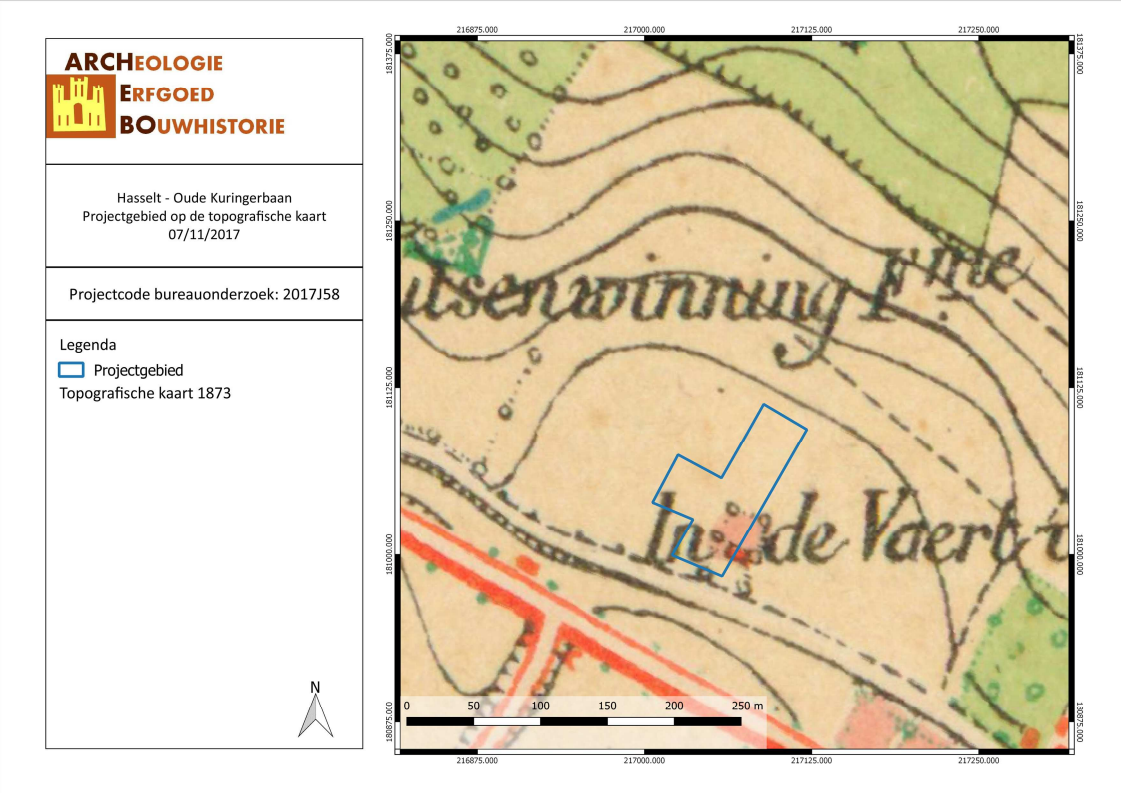

HAOU/17/11/07/22 - Digitale aanmaak

Figuur 33: Situering van het projectgebied op de topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2017).

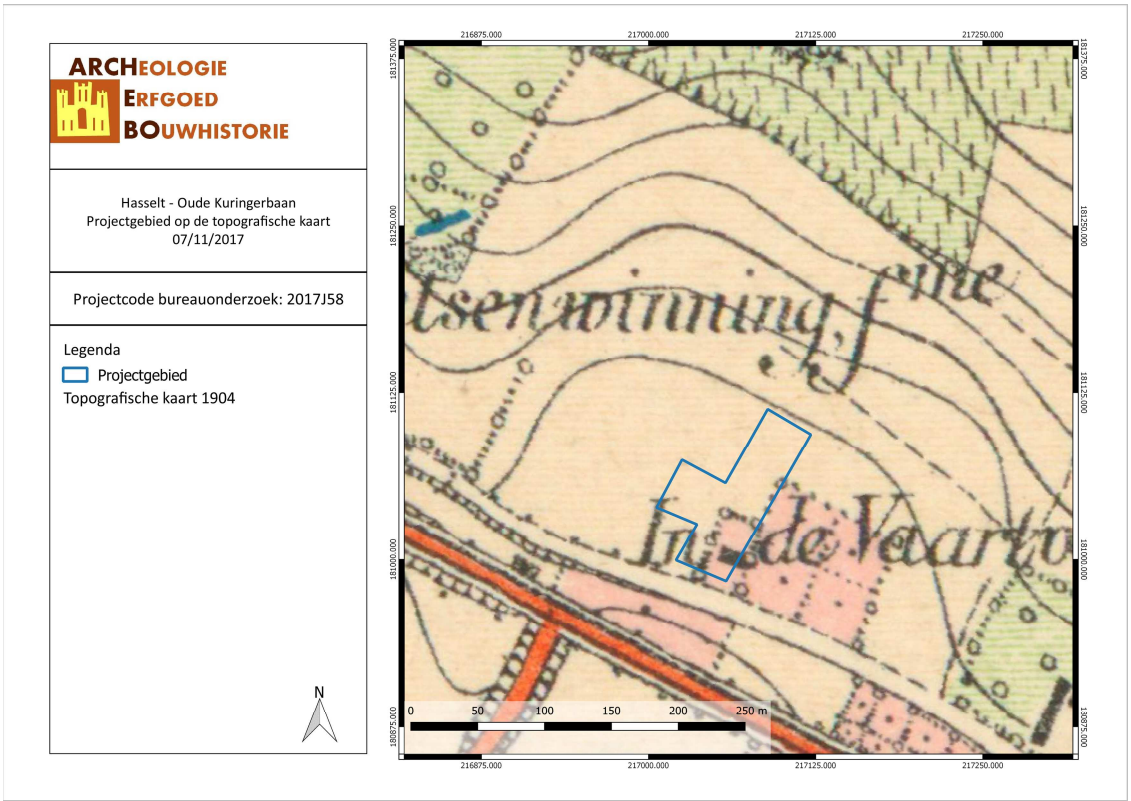

HAOU/17/11/07/23 - Digitale aanmaak

Figuur 34: Situering van het projectgebied op de topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2017).

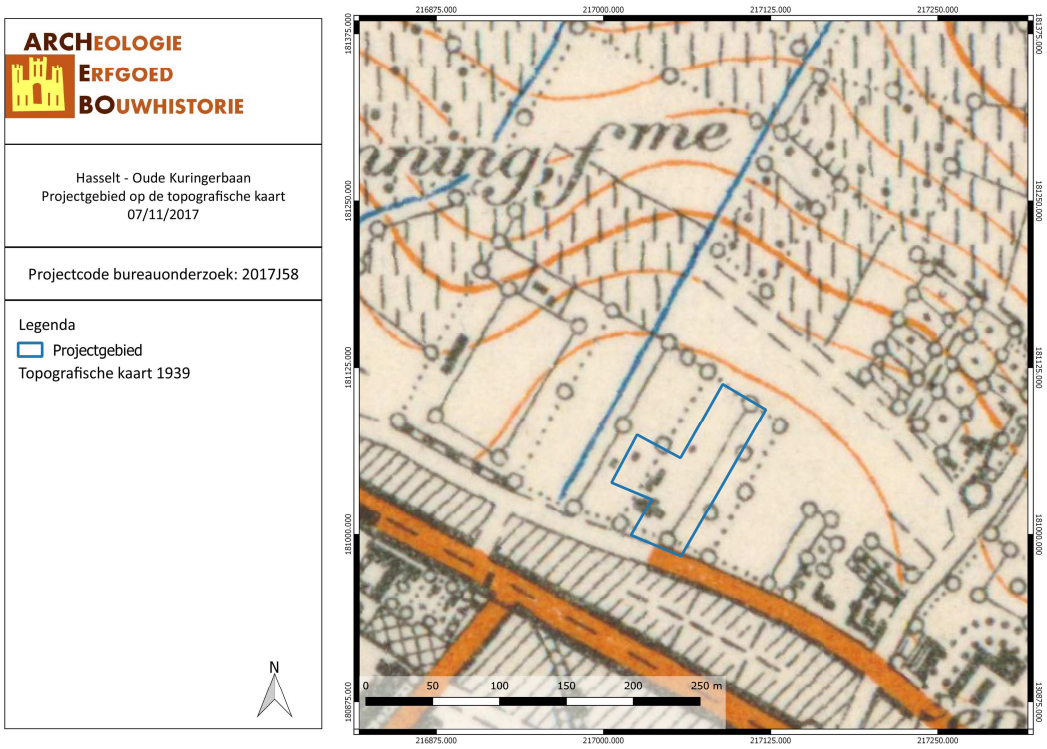

HAOU/17/11/07/24 - Digitale aanmaak

Figuur 35: Situering van het projectgebied op de topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2017).

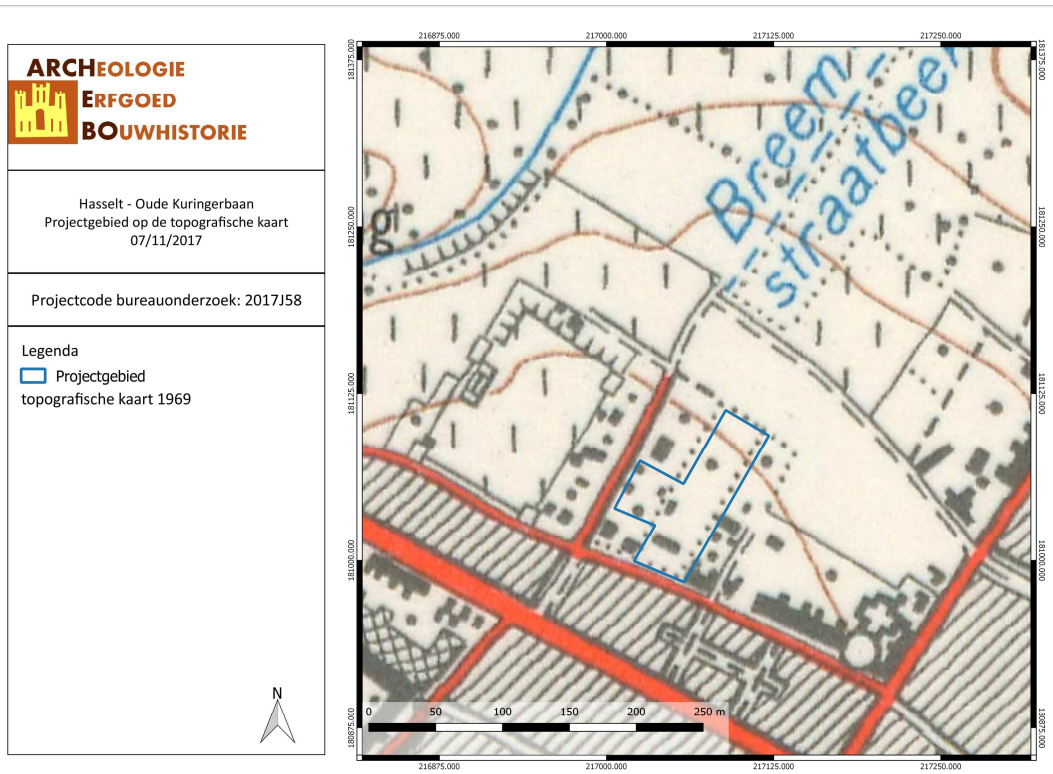

HAOU/17/11/07/25 - Digitale aanmaak

Figuur 36: Situering van het projectgebied op de orthofoto van 1969 (Cartesius, 2017).

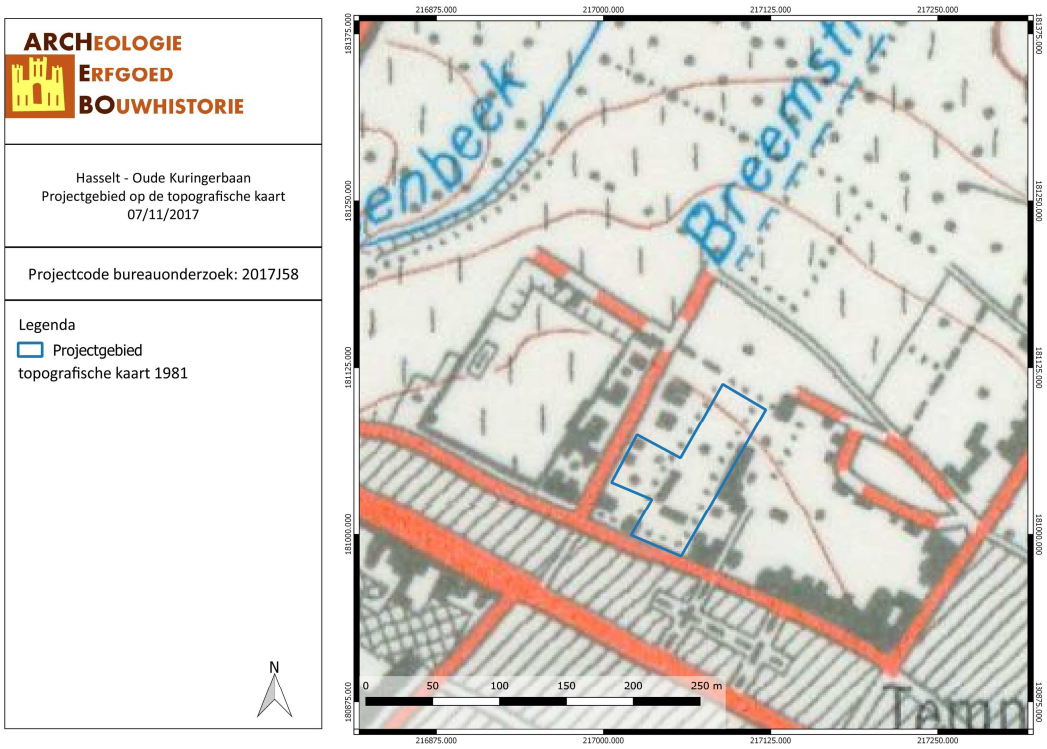

HAOU/17/11/07/26 - Digitale aanmaak

Figuur 37: Situering van het projectgebied op de topografische kaart van 1981 (Cartesius, 2017).

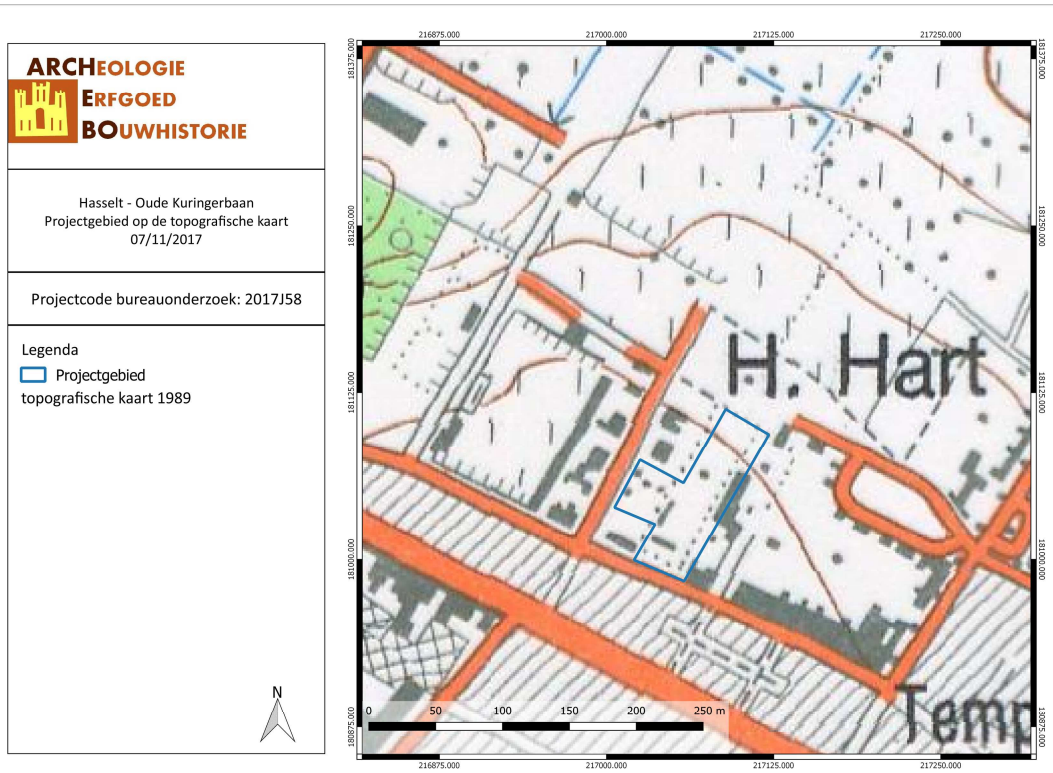

HAOU/17/11/07/27 - Digitale aanmaak

Figuur 38: Situering van het projectgebied op de orthofoto van 2000-2003 (Cartesius, 2017).

3.4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het onderzoeksgebied bebouwing aanwezig was sinds de tweede helft van de 19de eeuw. Deze bebouwing langs de Oude Kuringerbaan is nog steeds aanwezig. De situatie blijft ongewijzigd tot na de Eerste Wereldoorlog. De topografische kaart van 1939 toont hoe de percelen in de omgeving van het projectgebied steeds meer verkaveld raken en de bebouwing toeneemt. Op het projectgebied zelf verschijnen enkele bijgebouwen. Op dit moment krijgt het projectgebied zijn huidige toestand.

Het projectgebied zelf ligt op enkele tientallen meters van de Bremstraatbeek en de Krutsenbeek. Deze beken zijn enkele uitlopers van de Demer die zich op ongeveer 800 meter ten noorden van het projectgebied stroomt. Daarnaast ligt het projectgebied op een noordelijke gerichte helling.

Op het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens bekend. Ook in de nabije omgeving toont de CAI geen merkwaardige vondsten. De dichtstbijzijnde melding ligt op circa 800 meter van het projectgebied. Het betreft hier een 18de-eeuwse molen. Het projectgebied bevindt zich op ongeveer 800 meter ten noordwesten van deze laat-middeleeuwse stadsomwalling.

De oudste vondst betreft lithisch materiaal op ongeveer één kilometer ten zuidwesten van het projectgebied.

Op het projectgebied zelf staat de woning langs de Oude Kuringerbaan aangeduid als een bouwkundig relict. In de omgeving van het projectgebied bevinden zich nog verschillende andere bouwkundig relicten en enkele beschermde monumenten. Op ongeveer 800 meter ten zuidoosten van het projectgebied ligt de vastgestelde archeologische zone van het historisch stadscentrum van Hasselt.

4 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek samengevat en geanalyseerd. Deze analyse leidt tot een advies voor een eventueel vervolgonderzoek of voor een vrijgave van het terrein. Dit advies dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

4.1 ALGEMEEN

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor verschillende percelen langs de Oude Kuringerbaan en de Alverbergstraat in Hasselt, provincie Limburg.

4.2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit bureauonderzoek was een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij kunnen volgende onderzoeksvragen beantwoord worden.

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*

Op het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens bekend. Ook in de nabije omgeving toont de CAI geen merkwaardige vondsten. De dichtstbijzijnde melding ligt op circa 800 meter van het projectgebied. Het betreft hier een 18de-eeuwse molen. Het projectgebied bevindt zich op ongeveer 800 meter ten noordwesten van deze laat-middeleeuwse stadsomwalling.

De oudste vondst betreft lithisch materiaal op ongeveer één kilometer ten zuidwesten van het projectgebied.

2. *Welke info valt er te vinden over de voormalige constructies op het terrein?*

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het onderzoeksgebied bebouwing aanwezig was sinds de tweede helft van de 19de eeuw. Deze bebouwing langs de Oude Kuringerbaan is nog steeds aanwezig. De situatie blijft ongewijzigd tot na de Eerste Wereldoorlog. De topografische kaart van 1939 toont hoe de percelen in de omgeving van het projectgebied steeds meer verkaveld raken en de bebouwing toeneemt. Op het projectgebied zelf verschijnen enkele bijgebouwen. Op dit moment krijgt het projectgebied zijn huidige toestand.

3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het onderzoeksgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?*

Op het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens bekend. Ook in de nabije omgeving toont de CAI geen merkwaardige vondsten. De dichtstbijzijnde melding ligt op circa 800 meter van het projectgebied. Het betreft hier een 18de-eeuwse molen. Het projectgebied bevindt zich op ongeveer 800 meter ten noordwesten van deze laat-middeleeuwse stadsomwalling.

De oudste vondst betreft lithisch materiaal op ongeveer één kilometer ten zuidwesten van het projectgebied.

Daarnaast bevindt het projectgebied zich in een overgangszone van een lager naar een hoger gelegen gebied. Het projectgebied zelf ligt op enkele tientallen meters van de Bremstraatbeek en de Krutsenbeek. Deze beken zijn enkele uitlopers van de Demer die zich op ongeveer 800 meter ten noorden van het projectgebied stroomt.

4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

De kans op vondsten is op het terrein afhankelijk van de mate van verstoring in het verleden. Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het onderzoeksgebied bebouwing aanwezig was van de tweede helft van de 19de eeuw tot heden. De bebouwing situeerde zich vooral langs de Oude Kuringerbaan. Gedurende de 20ste eeuw werden op het terrein nog een aantal bijgebouwen geplaatst. Deze wijzigingen op het projectgebied kunnen de bodem verstoord hebben.

4.3 SAMENVATTING / ASSESSMENT BUREAUONDERZOEK

In deze samenvatting wordt een kort overzicht gegeven van de werkwijze van het bureauonderzoek en de belangrijkste conclusies. Bovendien wordt een afweging gemaakt van de noodzaak voor verder vooronderzoek voor de locatie.

4.3.1 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een project langs de Oude Kuringerbaan te Hasselt. De opdrachtgever plant hier de sloop van een gedeelte van de bestaande bebouwing. Op het terrein komt een nieuwbouw met zes woningen, zeven appartementen en een ondergrondse parkeergarage. Daarnaast wordt er voorzien in een nieuwe groenzone. De toegang tot de ondergrondse parkeergarage en het nieuwbouwproject wordt gepland langs de Alverbergstraat. De woning en zijn directe omgeving langs de Oude Kuringerbaan blijft behouden.

De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ongeveer 6.325 m². Het projectgebied zelf ligt op enkele tientallen meters van de Bremstraatbeek en de Krutsenbeek. Deze beken zijn enkele uitlopers van de Demer die zich op ongeveer 800 meter ten noorden van het projectgebied stroomt.

Op het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens bekend. Ook in de nabije omgeving toont de CAI geen merkwaardige vondsten. De dichtstbijzijnde melding ligt op circa 800 meter van het projectgebied. Het betreft hier een 18de-eeuwse molen. Het projectgebied bevindt zich op ongeveer 800 meter ten noordwesten van deze laat-middeleeuwse stadsomwalling.

De oudste vondst betreft lithisch materiaal op ongeveer één kilometer ten zuidwesten van het projectgebied.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het onderzoeksgebied bebouwing aanwezig was sinds de tweede helft van de 19de eeuw. Deze bebouwing langs de Oude Kuringerbaan is nog steeds aanwezig. De situatie blijft ongewijzigd tot na de Eerste Wereldoorlog. De topografische kaart van 1939 toont hoe de percelen in de omgeving van het projectgebied steeds meer verkaveld raken en de bebouwing toeneemt. Op het projectgebied zelf verschijnen enkele bijgebouwen.

Op het projectgebied zelf staat de woning langs de Oude Kuringerbaan aangeduid als een bouwkundig relict. In de omgeving van het projectgebied bevinden zich nog verschillende andere bouwkundig relicten en enkele beschermde monumenten. Op ongeveer 800 meter ten zuidoosten van het projectgebied ligt de vastgestelde archeologische zone van het historisch stadscentrum van Hasselt.

4.3.2 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een project langs de Oude Kuringerbaan te Hasselt. De opdrachtgever plant hier de sloop van een gedeelte van de bestaande bebouwing. Op het terrein komt een nieuwbouw met zes woningen, zeven appartementen en een ondergrondse parkeergarage. De woning en zijn directe omgeving langs de Oude Kuringerbaan blijft behouden.

Op het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens bekend. Ook in de nabije omgeving toont de CAI geen merkwaardige vondsten. De dichtstbijzijnde melding ligt op circa 800 meter van het projectgebied. Het betreft hier een 18de-eeuwse molen. Het projectgebied bevindt zich op ongeveer 800 meter ten noordwesten van deze laat-middeleeuwse stadsomwalling.

De oudste vondst betreft lithisch materiaal op ongeveer één kilometer ten zuidwesten van het projectgebied.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het onderzoeksgebied bebouwing aanwezig was sinds de tweede helft van de 19de eeuw. Deze bebouwing langs de Oude Kuringerbaan is nog steeds aanwezig en staat aangeduid als een bouwkundig relict. De situatie blijft ongewijzigd tot na de Eerste Wereldoorlog. De topografische kaart van 1939 toont hoe de percelen in de omgeving van het projectgebied steeds meer verkaveld raken en de bebouwing toeneemt. Op het projectgebied zelf verschijnen enkele bijgebouwen.

HAOU/17/11/07/28 - Digitale aanmaak

Figuur 39: Syntheseplan (Geopunt, 2017).

4.4 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat het projectgebied gelokaliseerd is in de omgeving van mogelijk historisch en archeologisch belanghebbende locaties. Gezien de reële kans dat er binnen het plangebied nog intacte archeologische resten aanwezig zijn, stelt ARCHEBO bvba verder onderzoek voor. De voorgestelde uitvoeringswijze van dit vervolgonderzoek vormt het onderwerp van het 'Programma van Maatregelen'.

5 BIBLIOGRAFIE

Publicaties:

DE GEYTER G. (ed.), *Toelichting bij de tertiairgeologische kaart, kaartblad 37, Tongeren,* Leuven, 2001.

GULLENTOPS F., PAULISSEN E. en VANDENBERGHE N., *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart, kaartblad 17 Mol,* Leuven, 2006.

Online bronnen:

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Hasselt', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Historische stadskern van Hasselt', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Inventaris Onroerend Erfgoed', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Neoclassicistisch herenhuis', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017.

GEOPUNT VLAANDEREN, 'Atlas der Buurtwegen', op: www.geopunt.be, laatst geraadpleegd op 28 maart 2017.

KU LEUVEN, 'Kaart van de Franse ingenieurs-geografen (1746-1748)', op: https://bib.kuleuven.be/ub/nieuws/2015/kaart-van-jean-villaret-1745-1748-digitaal-beschikbaar-via-limo, laatst geraadpleegd op 7 juni 2017.

'Villa Cornu', op: www.hasel.be, laatst geraadpleegd op 8 november 2017.

WIKIPEDIA, 'Vandermaelenkaart', op: www.wikipedia.be, laatst geraadpleegd op 28 maart 2017.

6 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij stedenbouwkundige vergunning. 4
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2017). 6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017). 6
Figuur 4: Het projectgebied gezien vanaf de Oude Kuringerbaan. Het huis centraal op de foto blijft behouden (Google Street view, 2017). 8
Figuur 5: Het projectgebied gezien vanaf de Alverbergstraat (Google Street view, 2017). 8
Figuur 6: De toegang tot het projectgebied vanaf de Alverbergstraat (Google Street view, 2017). 9
Figuur 7: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017). 9
Figuur 8: Situering van het projectgebied op het gewestplan (Geopunt, 2017). 10
Figuur 9: Locatie van de geplande ondergrondse parkeergarage (a2o, 2017). 11
Figuur 10: Plannen gelijkvloers (a2o, 2017). 11
Figuur 11: Dwarsdoorsnede (a2o, 2017). 12
Figuur 12: Toekomstplan (a2o, 2017). 12
Figuur 13: Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017). 13
Figuur 14: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2017). 14
Figuur 15: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2017). 15
Figuur 16: Hoogteprofiel doorheen het onderzoeksgebied in ZW-NO richting (Geopunt, 2017). 15
Figuur 17: Het projectgebied aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2017). 16
Figuur 18: Digitaal hoogtemodel met aanduiding van de waterlopen in de buurt van het projectgebied (Geopunt, 2017). 16
Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2017). 17
Figuur 20: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2017). 18
Figuur 21: Uitleg van het type volgens de Quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2017). 18
Figuur 22: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2017). 19
Figuur 23: Situering van het projectgebied op de Bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2017). 20
Figuur 24: Situering van het projectgebied op de Potentiële Bodemerosiekaart (Geopunt, 2017). 20
Figuur 25: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de Bodemgebruikskaart (Geopunt, 2017). 21
Figuur 26: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2017). 22
Figuur 27: Het neoclassicistisch herenhuis langs de Oude Kuringerbaan staat geïnventariseerd als bouwkundig relict (IOE, 2017). 23
Figuur 28: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de IOE-relicten (IOE, 2017). 24
Figuur 29: Detail uit de Villaret-kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (Geopunt, 2017). 26
Figuur 30: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2017). 27
Figuur 31: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2017). 28
Figuur 32: Situering van het onderzoeksgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2017). 29
Figuur 33: Situering van het projectgebied op de topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2017). 30
Figuur 34: Situering van het projectgebied op de topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2017). 30
Figuur 35: Situering van het projectgebied op de topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2017). 31
Figuur 36: Situering van het projectgebied op de orthofoto van 1969 (Cartesius, 2017). 31
Figuur 37: Situering van het projectgebied op de topografische kaart van 1981 (Cartesius, 2017). 32
Figuur 38: Situering van het projectgebied op de orthofoto van 2000-2003 (Cartesius, 2017). 32
Figuur 39: Syntheseplan (Geopunt, 2017). 36

7 PLANNENLIJST

HAOU/17/11/07/1 - Digitale aanmaak 6
HAOU/17/11/07/2 - Digitale aanmaak 6
HAOU/17/11/07/3 - Digitale aanmaak 9
HAOU/17/11/07/4 - Digitale aanmaak 10
HAOU/17/11/07/5 - Digitale aanmaak 13
HAOU/17/11/07/6 - Digitale aanmaak 14
HAOU/17/11/07/7 - Digitale aanmaak 15
HAOU/17/11/07/8 - Digitale aanmaak 16
HAOU/17/11/07/9 - Digitale aanmaak 16
HAOU/17/11/07/10 - Digitale aanmaak 17
HAOU/17/11/07/11 - Digitale aanmaak 18
HAOU/17/11/07/12 - Digitale aanmaak 19
HAOU/17/11/07/13 - Digitale aanmaak 20
HAOU/17/11/07/14 - Digitale aanmaak 20
HAOU/17/11/07/15 - Digitale aanmaak 21
HAOU/17/11/07/16 - Digitale aanmaak 22
HAOU/17/11/07/17 - Digitale aanmaak 24
HAOU/17/11/07/18 - Digitale aanmaak 26
HAOU/17/11/07/19 - Digitale aanmaak 27
HAOU/17/11/07/20 - Digitale aanmaak 28
HAOU/17/11/07/21 - Digitale aanmaak 29
HAOU/17/11/07/22 - Digitale aanmaak 30
HAOU/17/11/07/23 - Digitale aanmaak 30
HAOU/17/11/07/24 - Digitale aanmaak 31
HAOU/17/11/07/25 - Digitale aanmaak 31
HAOU/17/11/07/26 - Digitale aanmaak 32
HAOU/17/11/07/27 - Digitale aanmaak 32
HAOU/17/11/07/28 - Digitale aanmaak 36